

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

Independența prin Cultură

*Generalului Trajau Grigore
Vechiului meu
cavaler și prieten
de totdeauna,
în semn de
dăruire dragoste.
General Grigore Stoika
25-XI-937. 1937*

Fiul Mariei și al lui Nicolae Șt. Stoika (general), s-a născut pe 8 decembrie 1886, la București. După absolvirea Școlii Militare cu gradul de sublocotenent, la 1 iulie 1906 a fost încadrat în Regimentul 10 Artilerie, unde a activat până la 1 octombrie 1911. Ulterior a condus Brigada 4 Artilerie (1 octombrie 1911 - 1 martie 1913), Regimentul 10 Artilerie (1 martie 1913 - 1 noiembrie 1913), Regimentul 10 Artilerie (1 noiembrie 1913 - 1 august 1918), Regimentul 30/5 Obuziere (1 august 1918 - 1 noiembrie 1922), șef de stat major la Divizia 16 (1 noiembrie 1922 - 31 iulie 1923), Regimentul 32 Obuziere (31 iulie 1923 - 1 aprilie 1925), Corpul 2 Armată (1 aprilie 1925 - 1 aprilie 1927), comandantul Regimentului 27 Obuziere (1 aprilie 1927 Regimentului 11 Artilerie (1 octombrie 1928 comandantul Regimentului 10 Obuziere (1 aprilie 1930 - 1 mai 1931), șef de stat major al Direcției Armamentului din Ministerul Artileriei (1 mai 1931 Inspectoratul General Tehnic din Ministerul Artileriei (1 aprilie 1932 - 1 aprilie 1936) și Direcția Artileriei în Ministerul Artileriei (1 aprilie 1936 1 octombrie 1928), comandantul 1 aprilie 1930), 1 aprilie 1932), șef de stat major în 20 mai 1937). A fost înaintat la gradul de sublocotenent (1 iulie 1906), locotenent (10 mai 1910), căpitan (1 aprilie 1914), maior (1 aprilie 1917), locotenentcolonel (1 aprilie 1920), colonel (28 septembrie 1926) și

general de brigadă (21 mai 1937).

A fost distins cu Medalia jubiliară „Carol I”, „Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918”, Medalia „Coroana României” cu spade clasa a V-a cu panglică de „Virtutea Militară” și Semnul onorific de aur pentru 25 de ani de serviciu (1925). Sursa: Arhivele Militare Române, Fond Direcția Cadre și Învățământ (3042), Registrul Ofițeri Activi Artilerie, vol. I, f. 135. A luat parte activă în Războiul Neamului din 1916, în calitate de Comandant al Artileriei Diviziilor ce au luptat la Mărășești - Tabla - Buți, - Flămânda, etc. unde a fost rănit și îngropat de un obuz, la observatorul de comandă în anul 1917.

După o dăruire stoică, de o viață de 40 de ani închinată Artileriei Armatei Române și Patriei, în 1936 iese din armată și atras de curentul vremurilor tulburi, ce avea nevoie de liniște și dreptate - fiind democrat înăscut, se înscrie odată cu prietenul său generalul Negrei Gabriel (matematician) și alți camarazi în Partidul Național-Democrat al doctorului Lupu; adepți ai unei politici interne și externe de pace, alături de Marile Puteri. Din Monitorul Oficial, nr. 54 (05.03.1941) aflăm că Generalul Grigore Stoika, era administratorul Băncii Stoika, Casă de Credit Popular, inclusă în Asociația Bursei (în care N. N. Stoika, fratele lui era sindicul acestui organism). ceva mai târziu (1945), simțind vremurile tulburi care începeau să se aștearnă peste țara noastră (Monitorul Oficial nr. 27/06.02.1945) Generalul Grigore Stoika, demisionează din această Bancă, rămânând doar membru. Implicat într-un proces politic - născut „ad-hoc” - în epoca de teroare comunistă - la 9 septembrie 1947 e arestat (avea 62 de ani, bolnav de inimă, tensiune arterială, etc.). Este victima unei înscenări judiciare: prin sentința Tribunalului Poporului (o formulă standard pentru a lichida intelectualitatea românească și cadrele din armată) Nr.: 777/27/V.1943, (Dos. 1861/1943) - e condamnat la 5 ani detențiune grea, degradare militară, confiscarea averii, plata unei amenzi uriașe, fiind încarcerat în închisoarea Aiud. Acolo, sub un regim de teroare și lichidare fizică moare în chinuri în anul 1950 - fiind îngropat în groapa comună a deținuților din curtea închisorii. Am cercetat la grefa Tribunalului

Poporului dos. Nr. 5262/1947 și am redactat concluziile scrise pentru apărarea sa pe care i le-am trimis prin fratele său Niny (subsemnatul neavând acces în sala de ședință), pentru a le citi în apărarea sa, în fața instanței de judecată, ceea ce a și făcut. (Titus T. Stoika) Ca și vărul său Lucrețiu D. Pătrășcanu (mama sa Lucreția, soția prof. D. D. Pătrășcanu, era născută Stoika, vară cu tatăl generalului Grigore N. Stoika). Să parcurgem pledoaria fratelui său, mort ceva mai târziu la închisoarea Văcărești, în baza unor reclamații false făcute de către niște alogeni. Domnule Ministru Subsemnatul profesor dr. economist N. N. Stoika - membru corespondent al Academiei de Științe din România, din București, str. Frumoasă, nr. 54 - în calitate de frate al generalului de divizie, Grigore Stoika, reținut, la dispoziția dumneavoastră de la 9 septembrie 1947 și actualmente aflat la închisoarea Văcărești. Cu onoare vă aduc la cunoștință cele ce urmează cu respectoasa rugămintă de a statua asupra eliberării sale din închisoare, nepurtând nicio vină, fiind un bătrân de 62 de ani, pensionar, suferind de inimă, tensiune arterială, reumatism din războaie, stare care necesită serioasă îngrijire și tratament medical. Fratele meu a luat parte la campania din 1916 contra germanilor luptând cu tot avântul tinereții la Mărășești, Tabla Buții, Flămânda, până ce a fost îngropat de un obuz și cu greu și-a scăpat viața. În 1936 a părăsit oștirea nemaivând de atunci nicio contingentă cu elementele ei. Pe vremea când dr. Lupu era Vice Președinte al PNT și ca un protest contra atitudinii Regelui Carol s-a înscris în PNT. Mai apoi, văzând situația politică a lui Maniu și Mihalache și a celorlalți, printr-o scrisoare protestatară ce repudia modul de a înțelege și face politica, s-a înscris în PNT democrat al dr. Lupu. În procesul foștilor conducători ai PNT după ample și minuțioase cercetări, negăsindu-i nicio vină, și verificându-i-se buna credință, a avut rolul de primul martor al acuzării, pe depozitia căruia s-a sprijinit hotărârea de condamnare. PNT democrat sesizat de faptul prelungirii deținerii sale, a înaintat dumneavoastră sub semnătura domnului dr. prof. Lupu două adrese, prin care sub garanția directă a conducerii partidului, conducere care cunoaște bine pe fratele meu, a indicat că fratele meu merge pe linia noii democrații, nu este și nu poate fi periculos siguranței statului și în politica externă, merge alături de marea și puternica prietenă de la răsărit URSS. De altfel, însuși fratele meu a dat declarație în acest sens, prin subsemnatul, aderând în totul la nașterea noii Republici Populare Române, alături de dr. Lupu, cât și de prof. Lupu. Însuși trecutul meu și viața mea democratică este o garanție și o pun cheazășie pentru eliberarea fratelui meu, pe care respectuos o cer cât de neîntârziat. Primiți vă rog domnule Ministru stima și recunoștința mea. Dr. N. N. Stoika 20 XII 1947 Domnului Teohari Georgescu - Ministru de Interne - București

Concluzii scrise în apărarea generalului de divizie Grigore N. Stoika

Onorat Tribunal al Poporului Apărarea mea e simplă: Se desprinde din declarația ce am dat-o în fața primelor organe de cercetare, pagina 45, dosar și din procesul verbal de confruntare intervenit între sine și Ion Mihalache, în fața acelorași cercetări și aflat la dosar la pagina 49 și urm. pe care le însușesc și azi, cu explicațiile de mai jos. Dacă conținutul lor lapidar și concis prezintă aspectul unei acuzări față de alții, țin să lămuresc pe această cale că nu aceasta a fost intenția mea de a acuza, ci de a prezenta o situație, care prin necunoscutele ei fără a avea nimic să imput conștiinței mele, m-a așezat pe banca acuzării, fără a purta vreo vină. Când am intrat în Cercul de Studii Militar al PNT caracterul și scopul ce urmărea acest Cerc, era enunțat exclusiv ca tehnic. Pe nesimțite și fără să-mi dau seama, ca unul ce nu am făcut politică în viața mea, acest Cerc de Studii a îmbrăcat caracter politic. Se căutau aderenți, se făceau întruniri, se îndemna să iasă pe teren în propagandă și se lupta pentru o afirmare politică de partid. Străin complet de această activitate, neluând parte la nicio întrunire politică publică sau restrânsă.

și nici în comitetul politic restrâns, fără a fi activat sau manifestat pe teren sau altcumva prin grai sau scris, m-am pomenit pe nesimțite înglobat într-o formă nouă de organizare, din care în clipa când miam dat care cum seama că s-a îndepărtat de scopul inițial de Cerc de Studii Tehnic, ce am urmărit la intrarea mea, am părăsit-o fără a ezita. Ulterior, la cercetările Siguranței Generale, am

aflat lucrări surprinzătoare pentru mine care mi-au confirmat și mai mult dreptatea ce am avut atunci când am părăsit PNT și m-am înscris în Partidul Țărănesc Democrat, de sub președinția prof. dr. Lupu a cărui activitate politică o aprob fără nicio rezervă.

Este drept, că președintele secției g-ral Negrei mi-a cerut și am alcătuit cu alți camarazi, o lucrare mai bine zis un proiect de studiu organizatoric al armatei pe baze democratice, care în forma și conținutul în care s-a redactat, neavând niciun obiectiv, nu cuprindea nimic subversiv iar punerea sa în aplicație din cauză că era incomplet, îl făcea de neîntrebuințat. De altfel acest studiu, urma să fie ulterior completat și modificat, de ofițerii mai tineri, care au ieșit din armată mai de curând, întrucât subsemnatul, care am părăsit armate din 1937, nu mai eram la curent cu ultimele probleme organizatorice ale ei. Din nicio piesă a dosarului sau mărturie orală în instanță, nu s-a putut conchide că personal aș fi avut cunoștință de ce se urmărea în forurile înalte politice ale PNT, cu care nu aveam nici o contingentă de vreo natură oarecare.

Se poate desprinde clar însă faptul că, în clipa când mi-am dat seama că s-a denaturat și deformat voit, scopul Cercului de Studii Militar, l-am părăsit indiferent de criticile ce mi s-au adus. În aceasta ar conta culpa ce mi se pune în sarcină dacă din cele redată mai sus se poate concretiza vreo vină. Trecutul meu de ostaș ce am luat parte trup și suflet la toate războaiele generației mele, afară de cel din 1940, după o viață întreagă închinată armatei și patriei, nu-l putem întina, fără nicio rațiune, tocmai la bătrânețe, producând suferințe nemeritate mie și familiei mele îndurerate. *** În drept, sunt acuzat că aș fi vinovat de faptele prevăzute și penate în articolele: Art. 227 c.p. complet - textul cere ca două sau mai multe persoane de comun acord să ia hotărârea să săvârșească faptele prevăzute în art. 210, 211 c.p. Art. 210 c.p. crima de insurecție - textul cere ca în scopul de a provoca război civil în țară să înarmeze pe locuitori sau să-i instige de a se înarma unii contra altora Art. 211 c.p. crima de insurecție armată - textul cere ca acela care în scopul de a provoca insurecție contra puterii statului, organizează sau face să se organizeze trupe armate ori le procură sau le înlesnește procurarea de arme sau muniții, comite crima de insurecție armată etc. Art. 101 c.p. concurs de infracțiuni - cu aplicarea unui spor de pedeapsă la condamnarea cea mai gravă Art. 101 c.p - aplicarea pedepsei celei mai grele.

*** Am redat toate textele sancționatoare pentru a ilustra gravitatea elementelor ce le compun și a sublinia faptul că legiuitorul când le-a întocmit a înțeles că aceste elemente să nu lipsească nici unul din compunerea infracțiunii ce se judecă. Dintr-o sumară și obiectivă analiză juridică, aplicată la speță, sunt acuzat că împreună cu alții am colaborat la întocmirea unei lucrări tehnicemilitare, un proiect, fără niciun conținut sau obiectiv precizat, rămas în cartoane, nevăzând publicitatea, care nu poate prin caracterul său total inofensiv să dea naștere la complot, crimă de răzvrătire, crimă de insurecție armată etc.

Nefiind îndeplinite niciunul din componentele elemente cerute de textele mai sus menționate, ne găsim în fața unei inexistențe totale a unor astfel de infracțiuni și ca o consecință logică, firească și umană, făcând în cauză aplicarea art. 4 al. 1. pt. 1 și pt. 4 pr. pen. - conduce la achitarea subsemnatului, pe care respectuos pe această cale o solicit. G-ral Stoika N. Grigore Redactat de Titus T. Stoika Avocat Str. Sfinților nr 8 București 5 noiembrie 1949 Din Buletinul Arhivelor Militare Române (anul XIX, nr. 1 - 751 - 2017) la pagina 68 este menționat faptul că Generalul Grigore Stoika a primit cinci ani de detenție riguroasă. A murit în închisoare. Acest brav ostaș din păcate nu a avut parte de nicio reabilitare după anul 1990 și nici nu face parte din lista Generalilor uciși în închisorile comuniste.

Florian Laurențiu Stoika